

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ивайло Петров Иванов

Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

за представените документи на доц. д-р Катя Гинева Кайрякова във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, специалност „Хореография“ към Архитектурен факултет на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ - Варна, обявен в държавен вестник (бр.72/ 22.08.2023 г.)

Единственият кандидат, подал документи за този конкурс, е доц. д-р Катя Кайрякова, член на академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“. Представените от нея документи и материали отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и на Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

Творческата ѝ биография на доц. Кайрякова следва последователен път на развитие в сферата на танцовото изкуство. През годините след получаването на магистърска степен Хореограф, педагог на български танцов фолклор АМТИИ (1993) Катя Кайрякова натрупва своя педагогически, научен и административен опит като преподавател във всички нива на образователната ни система. В педагогическата, хореографската и режисьорската ѝ практика са записани множество концертни изяви, десетки международни турнета и фестивални участия. Успоредно с това се разгръща дейността на Катя Кайрякова като преподавател във ВСУ, където придобива образователната и научна

степен „доктор“ (2017) и заема академичната длъжност доцент (2008). Научните ѝ изследвания отново са свързани със сферата на танцовото изкуство чрез специализирана аналитична работа върху изразните средства в действителните форми на съвременната българска хореография и режисурата в концертното на фолклорна основа. В областта на авторското танцово творчество Катя Кайрякова се утвърждава като хореограф на дивертисментни и действени танцови произведения.

Справката за наукометричните показатели и приложеният доказателствен материал показват, че единните държавни изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ са изпълнени и в количествено, и в качествено отношение, като обхващат равностойно три типа дейности – научноизследователска, учебна, художественотворческа.

Централен изследователски резултат от научната работа на доц. д-р Катя Кайрякова представлява монографията „Режисурата в концертното на фолклорна основа“, представена като хабилитационен труд. Оценявам публикацията като приносна в много отношения. Изследването е нова линия в размишленията върху научни въпроси, занимавали Катя Кайрякова при разработването на дисертационния ѝ труд и в предшестващата го монография. Изследването е фокусирано върху проблематика, съществена както за хореографското познание, така и за осмислянето на съвременните процеси в режисурата и хореографското творчество на фолклорна основа.

Структурирането на текста логически следва хронологията на изследваните процеси – от спецификите в представянето на сценичното творчество на фолклорна основа, като обективира водещата роля на режисьора в изграждането на пластическата композиция на цялостния художествен продукт; през дефинирането на понятията „концерт“ и „концерт-спектакъл“ в контекста на проблематиката свързана с

концертното творчество на фолклорна основа, до класификация на различните форми на представяне според определени от автора критерии, което представлява един теоретичен фундамент за допълнителна, нова посока в обучението на бъдещите хореограф-режисьори.

Вниманието към адекватна и прецизна употреба на терминологията е характерно качество на текста. Ключово за разкриването на търсените предпоставки за намиране на широко практическо приложение за хореографи, изпълнители, педагози, теоретици, чрез обогатяване на образователните възможности в областта на танцовото изкуство на фолклорна основа с анализи на различни концерт-спектакли в режисьорски аспект.

Издадената монография „Изразните средства в действените форми на съвременната българска хореография на фолклорна основа“, на базата на защитен дисертационен труд, притежава своите научно-приложни и приложни приноси. Впечатляващ е направения семиотичен анализ на еволюцията на танцовия език от древността до съвременното танцово изкуство на фолклорна основа на базата на исторически, хореографски, теоретичен обзор. Открояват се изведените специфични хореографски характеристики на танцовия художествен образ от конкретни съвременни творби в тяхната двойна функция: като носители на „рождената памет“ – наследените митични теми, образи – символи и като нови хореографски решения, реконструирани инварианти от наследството на българския фолклор.

Художественотворческата дейност на Катя Кайрякова отразява многостранния ѝ хореографски и режисьорски опит в концерт-спектаклите "По земята българска", "Коледни искрици" и "Любили се, искали се", както и авторските танцови произведения „Наигра ли се, любе ле“ и „Снощи вечер на мегдана“ те обобщават опита на Кайрякова като педагог,

хореограф и режисьор, както и достиженията на хореографската ни режисура в претворяването, интерпретирането и популяризирането на изкуството на фолклорна основа и играе важна роля в стимулиране духовното израстване на личността, във възпитание на нравствени качества и формиране на естетическо отношение към реалността. Авторското хореографско творчество на Катя Кайрякова също е високо оценено от публиката и хореографските среди. Признанието за постиженията ѝ е документирано в награди, дипломи и грамоти от международни и национални фестивали и изяви.

Учебната дейност на доц. д-р Катя Кайрякова във ВСУ „Черноризец Храбър“ е разностранна и ползотворна. За студентите са предназначени разработените от нея много учебни курсове, разработени и публикувани електронни материали за дисциплините: Композиция и режисура I ч., II ч., III ч., IV ч., Обработка на БНТ, Изграждане на хореографски репертоар, Анализ на танцовите форми, ОКС „бакалавър“; Режисура на танцов спектакъл, Сценични изкуства I ч., Творчески форуми в сценичните изкуства. Обучителният процес се подпомага и от работа със студенти в научноизследователски и художественотворчески проекти. Резултати от учебната работа на преподавателката се представят на студентски концерти и продукции.

Цялостната дейност на доц. д-р Катя Кайрякова се отличава с високо равнище на професионална компетентност, представя широка осведоменост, теоретична задълбоченост, дългогодишни практически и творчески резултати. Тя е ценен и утвърден специалист в режисьорската и хореографска практика и в изследователската сфера на танцовото познание. Заемането на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство,

специалност „Хореография“ от доц. д-р Катя Кайрякова е повече от заслужено и убедено препоръчвам нейната кандидатура.

14.11.2023 г

доц. д-р Ивайло Иванов